

consell de redacció

Francesc VILLÀ i PARDO
Salvador TRIADÓ i AYMERICH
Francesc SABATER i COMAS
Antoni BATLLE i DIAZ

Edita:
Secció de Ciències Naturals
del Museu Municipal de Mataró

Dipòsit Legal B-19.169-1979

Composició i impressió:
Copisteria La Juliana
Passatge de les escoles, 4 - tel. 797 04 04 - argentonà

Portada:
"Tyto Alba" (Oliba)

en aquest número hi trobareu

- pàg. 3 Editorial
- pàg. 4 Els mol·luscs marins (I)
- pàg. 9 Sistemàtica i evolució dels fongs.
- pàg. 12 "La lechuza"
- pàg. 16 Els lepidòpters del Maresme (I)
- pàg. 18 Activitats

EDITORIAL

L'EDIFICI DE LA PRESÓ DE L'ELIES ROSENT, SEU
DE LA SECCIÓ DE CIÈNCIES NATURALS DEL MUSEU
MUNICIPAL DE MATARÓ

La conservació del Patrimoni Arquitectònic és una exigència de tota comunitat que no vulgui renunciar a la seva identitat de poble, però aquest patrimoni no s'ha de conservar com si fos un fòssil, sinó com un element útil, i això s'ha de fer en base a dues raons fonamentals.

1 Perquè usant-lo adequadament hom evita la seva degradació.

2 Perquè cal donar-li una utilitat funcional.

Es obvi que a aquesta classe d'edificis se'ls ha de donar una funció que vagi d'acord amb el seu caràcter, això vol dir una reconversió vers les activitats culturals i cíviques.

Mataró no té una mostra arquitectònica espectacular, però dins la seva trama urbana s'hi troben construccions notables dels arquitectes puntuals del renaixement nacional català: l'Elies Rosent, en Gaudí i en Puig i Cadafalch.

De totes aquestes construccions, ara i ací, ens interessa l'edifici de la Presó, per la raó d'ésser la seu de la nostra Secció de Ciències Naturals.

Aquest edifici és un dels més importants del patrimoni mataroní. Va ésser construït l'any 1852, seguint criteris rupturistes i d'avanguardia, com fou el sistema Panoptikon, la virtut del qual consisteix en què la visual no trobi l'entrebanc de cap element. Es de figura semicircular, de dues plantes i amb un pati central. A la part anterior hi havia les dependències i a la posterior, al voltant del pati, les cel·les. L'obra és de rajola vista.

L'any 1968 va deixar d'ésser la Presó del partit judicial, revertint la seva propietat a l'Ajuntament de Mataró, el qual tot seguit es va plantejar el seu possible enderroc per bastir-hi els nous jutjats de la ciutat, però la intervenció de diferents persones, particularment la de l'arquitecte Antoni Moragas i Gallissà, ho evitaren.

Per iniciativa del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Balears, l'any 1972, se li va incoar l'expedient de Monument Històric-Artístic.

A finals de l'any 1974 va sofrir una remodelació interior, atemptant barroerament la seva estructura d'origen i el mur extern amb un forat per fer-hi una entrada lateral, tot això per instal·lar-hi les dependències de la Policia Municipal. Aquest atemptat va provocar intervencions de protesta de diversos sectors de la ciutat, del Col·legi d'Arquitectes i de la Direcció General de Belles Arts.

Hem de dir, que l'obra de l'Elies Rosent constantment guanya punts, ja que cada dia que passa es fa més palesa la seva importància arquitectònica, i dins el seu conjunt, l'edifici de la Presó hi ocupa un lloc destacat.

Actualment l'edifici té una funció polivalent, però sense estar preparat per a cap, ja que la seva ocupació s'ha vingut fent per sortir del pas; per un costat fa de dipòsit de detinguts, mantenint així la seva antiga funció, però sense reunir cap condició; després les dependències, com ja hem dit, de la Policia Municipal, organisme aquest, que per la seva naturalesa necessita instal·lacions àmplies i adequades i que no tenen en aquest edifici, i finalment s'hi troba la nostra Secció, la qual es compagina bé amb l'arquitectura, però no amb la polivalència ja que les tres ocupacions pel contrast de la seva naturalesa no són compatibles.

Tot això fa que ens preocupi l'esdevenidor de l'edifici per les intervencions que sobre la seva estructura física hom hi pugui fer, i això creiem, vindrà donat per la funció que hom hi exerceixi, ja que una funció cívica, però fonamentalment cultural, com ho està demostrant el nostre Museu, tindrà com a criteri inequívoc el de conservar i dignificar l'estructura d'origen, perquè forma part indestriable de la tasca que hi venim desenvolupant.